

# Iedzīvotāju aptauja par emigrāciju

**Latvijas iedzīvotāju aptauja**

2017.gada augusts

Pētījuma apraksts	3
Respondentu sociāli demogrāfiskais profils	4
GALVENIE SECINĀJUMI	5
GALVENIE REZULTĀTI	
1. Informētība par pārceļšanos strādāt uz ārvalstīm	8
2. Galvenais iemesls, lai pārceltos strādāt ārvalstīs	9
PIELIKUMS	
Aptaujas anketa	12
Statistiskās kļūdas novērtēšanas tabula	13

- Pētījuma veicējs:** Tirgus un sabiedriskās domās pētījumu centrs SKDS
- Mērķa grupa:** Latvijas pastāvīgie iedzīvotāji vecumā no 18 līdz 74 gadiem
- Aptaujas metode:** Tiešās intervijas respondentu dzīvesvietā
- Izlases metode:** Stratificētā nejaušā izlase
- Ģeogrāfiskais pārklājums:** Visi Latvijas reģioni (125 izlases punkti)
- Sasniegtās izlases lielums:** 1003 respondenti
- Aptaujas veikšanas laiks:** No 04.08.2017. līdz 17.08.2017.
- Kontakti ar potenciālo respondentu:**
- ❖ intervijas – 1003
  - ❖ nerespondence – 1408
- Nerespondences iemesli**
- ❖ nevēlas piedalīties aptaujā – 669
  - ❖ respondents neatbilst mērķa grupai – 562
  - ❖ respondents nav sasniedzams – 177
- Datu svēršana:** Lai nodrošinātu lielāku datu reprezentativitāti, dati tika pakļauti svēršanas procedūrai pēc sekojošām pazīmēm: reģiona, tautības, vecuma un dzimuma

# Respondentu sociāli demogrāfiskais profils

		VISI RESPONDENTI	
		Skaitis	Kol %
KOPĀ		1003	100.0
DZIMUMS	Vīrietis	481	48.0
	Sieviete	522	52.0
VECUMS	18 - 24 gadi	101	9.6
	25 - 34 gadi	198	21.0
	35 - 44 gadi	191	18.9
	45 - 54 gadi	186	19.1
	55 - 63 gadi	160	16.9
	64 - 74 gadi	167	14.5
ĢIMENES STĀVOKLIS	Precējies vai dzīvo ar partneri	597	60.1
	Šķīries vai nedzīvo kopā ar vīru/ sievu	112	11.3
	Neprecējies	210	20.9
	Atraitis	84	7.7
SARUNVALODA ĢIMENĒ	Latviešu	609	60.8
	Krievu	393	39.1
	Cita	1	.1
IZGLĪTĪBA	Pamatzglītība	92	9.0
	Vidējā, vidējā speciālā	618	61.6
	Augstākā	293	29.4
PAMATNODARBOŠANĀS	Vadītājs	54	5.4
	Speciālists, ierēdnis	289	29.4
	Strādnieks	276	28.3
	Individuālais darbs	47	4.8
	Pensionārs	191	17.4
	Skolnieks, students	44	4.2
	Mājsaimniece	45	4.6
	Bezdarbnieks	57	5.8
NODARBINĀTĪBA	Strādā	666	67.9
	Nestrādā	337	32.1

		VISI RESPONDENTI	
		Skaitis	Kol %
KOPĀ		1003	100.0
MĒNEŠA VIDĒJIE IENĀKUMI UZ VIENU CILVĒKU ĢIMENĒ (KVINTĪLES)	Zemi (209 EUR un mazāk)	172	17.3
	Vidēji zemi (210 - 299 EUR)	145	14.0
	Vidēji (300 - 399 EUR)	167	16.5
	Vidēji augsti (400 - 519 EUR)	169	17.1
	Augsti (520 EUR un vairāk)	130	13.0
	Grūti pateikt	220	22.1
PERSONĪGIE MĒNEŠA VIDĒJIE IENĀKUMI (KVINTĪLES)	Zemi (219 EUR un mazāk)	175	17.3
	Vidēji zemi (220 - 349 EUR)	186	17.8
	Vidēji (350 - 499 EUR)	154	15.6
	Vidēji augsti (500 - 679 EUR)	185	18.8
	Augsti (680 EUR un vairāk)	183	18.5
	Grūti pateikt	120	12.1
BĒRNI VECUMĀ LĪDZ 18 GADIEM	Ir	353	35.8
	Nav	650	64.2
CILVĒKU SKAITS MĀJSAIMNIECĪBĀ	1	180	17.4
	2	317	31.8
	3	260	26.2
	4 un vairāk	246	24.7
REĢIONS	Rīga	337	33.2
	Vidzeme	271	27.0
	Kurzeme	129	12.6
	Zemgale	124	12.9
	Latgale	142	14.2
APDZĪVOTĀS VIETAS TIPS	Rīga	337	33.2
	Cita pilsēta	344	34.4
	Lauki	322	32.4

Bāze: visi respondenti

Šeit un turpmāk atskaitē - procenti svērti, skaits nesvērts

# **GALVENIE SECINĀJUMI**

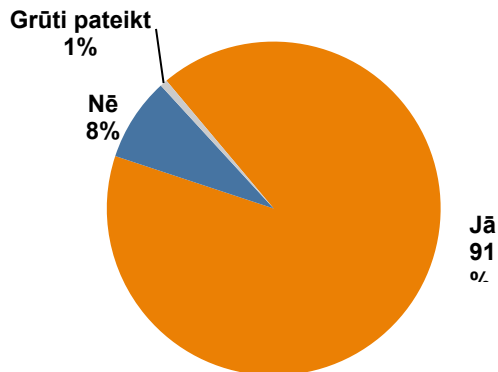
- Saskaņā ar aptaujas rezultātiem 91% no aptaujātajiem Latvijas iedzīvotājiem vecuma grupā no 18 līdz 74 gadiem personīgi pazīst kādu, kurš ir pārcēlies strādāt uz ārvalstīm. 8% atzīst, ka nevienu, kurš ir pārcēlies strādāt uz ārvalstīm personīgi nepazīst, savukārt 1% aptaujāto nav viedokļa šajā jautājumā.
- Apskatot sniegtās atbildes dažādās sociāli demogrāfiskajās grupās, rezultāti liecina, ka kādu, kurš ir pārcēlies strādāt uz ārvalstīm, salīdzinoši biežāk zina iedzīvotāji, kuri dzīvo Latgalē.
- Galvenais iemesls, kāpēc respondentiem personīgi pazīstami cilvēki pārceļas dzīvot un strādāt uz ārvalstīm, ir atalgojums, kas Latvijā bijis pārāk zems (48%). Vēl 22% min, ka paziņas nav spējuši atrast darbu Latvijā, 8% norāda uz labākiem dzīves apstākļiem citā valstī, savukārt 6% atzīst, ka paziņām bankā bijušas parādsaistības.
- Novērojamas šādas sakarības – starp iedzīvotājiem, kuri pazīst kādu, kurš ir pārcēlies strādāt uz ārvalstīm, jo Latvijā saņemtais atalgojums bijis pārāk zems, lielāku īpatsvaru veido gados jaunākie respondenti (vecumā no 18 līdz 34 gadiem), strādājošie, iedzīvotāji ar vidēji augstiem vai augstiem ienākumiem, kurzemnieki, kā arī lauku iedzīvotāji.
- Savukārt starp iedzīvotājiem, kuri pazīst kādu, kurš pārcēlies strādāt uz ārzemēm, jo nevarēja atrast darbu Latvijā, lielāku īpatsvaru veido gados vecākie respondenti (vecumā no 64 līdz 74 gadiem), nestrādājošie, ar vidējiem ienākumiem, iedzīvotāji, kuri dzīvo Kurzemē un Latgalē.

# GALVENIE REZULTĀTI

# 1. Informētība par pārcelšanos strādāt uz ārvalstīm

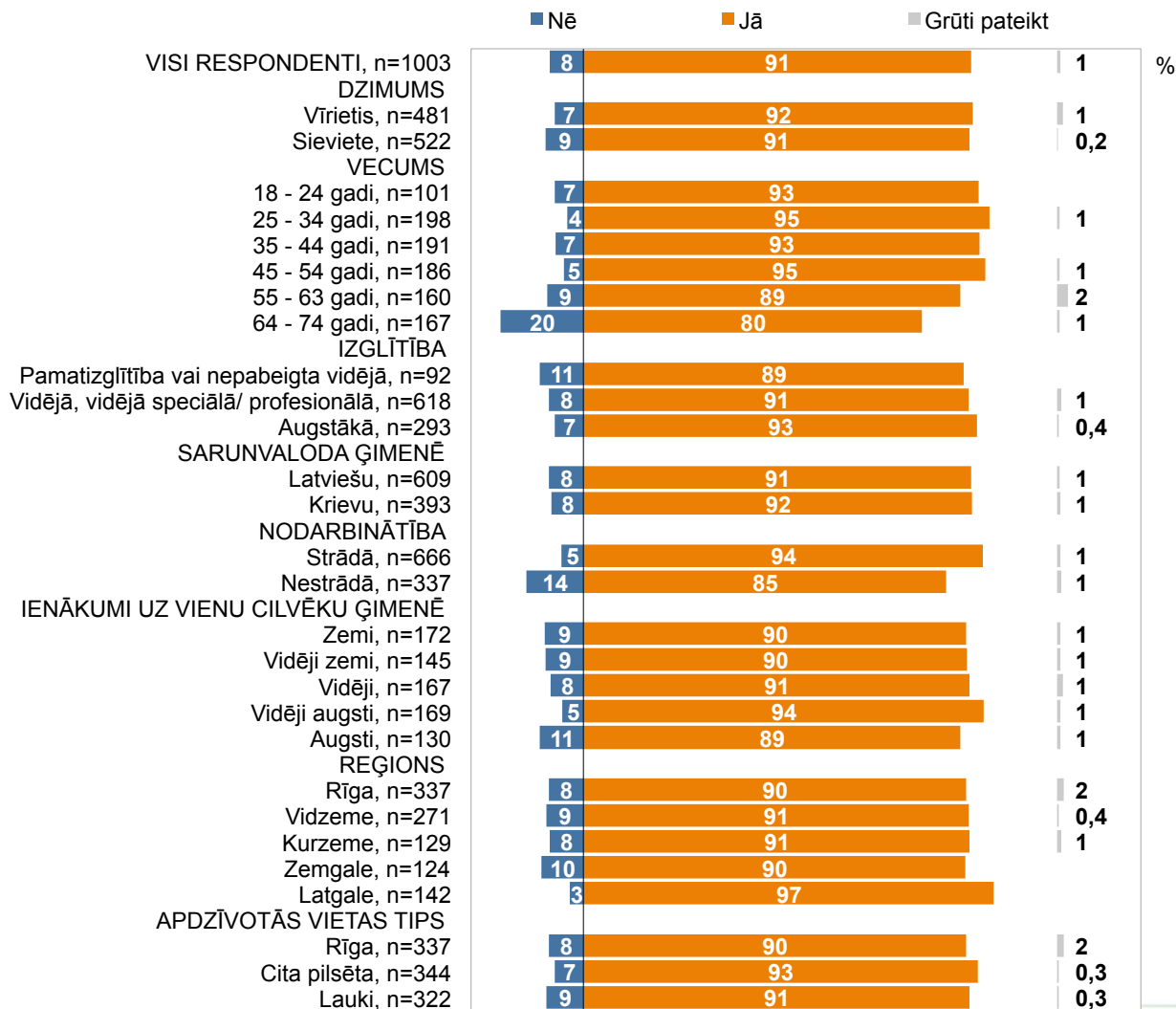
"Vai Jūs personīgi pazīstat kādu, kurš ir pārcēlies strādāt uz ārvalstīm?"

Atbilžu sadalījums visu respondentu grupā



Bāze: visi respondenti, n=1003

Atbilžu sadalījums demogrāfiskajās grupās



Bāze: visi respondenti attiecīgajā grupā (skat. "n=" grafikā)



## 2. Galvenais iemesls, lai pārceltos strādāt ārvalstīs

"Kas bija pats galvenais iemesls, kāpēc šis cilvēks pārcēlās strādāt uz ārvalstīm?"

### Atbilžu sadalījums visu respondentu grupā



Bāze: respondenti, kuri pazīst kādu, kurš pārcēlies strādāt uz ārvalstīm, n=912

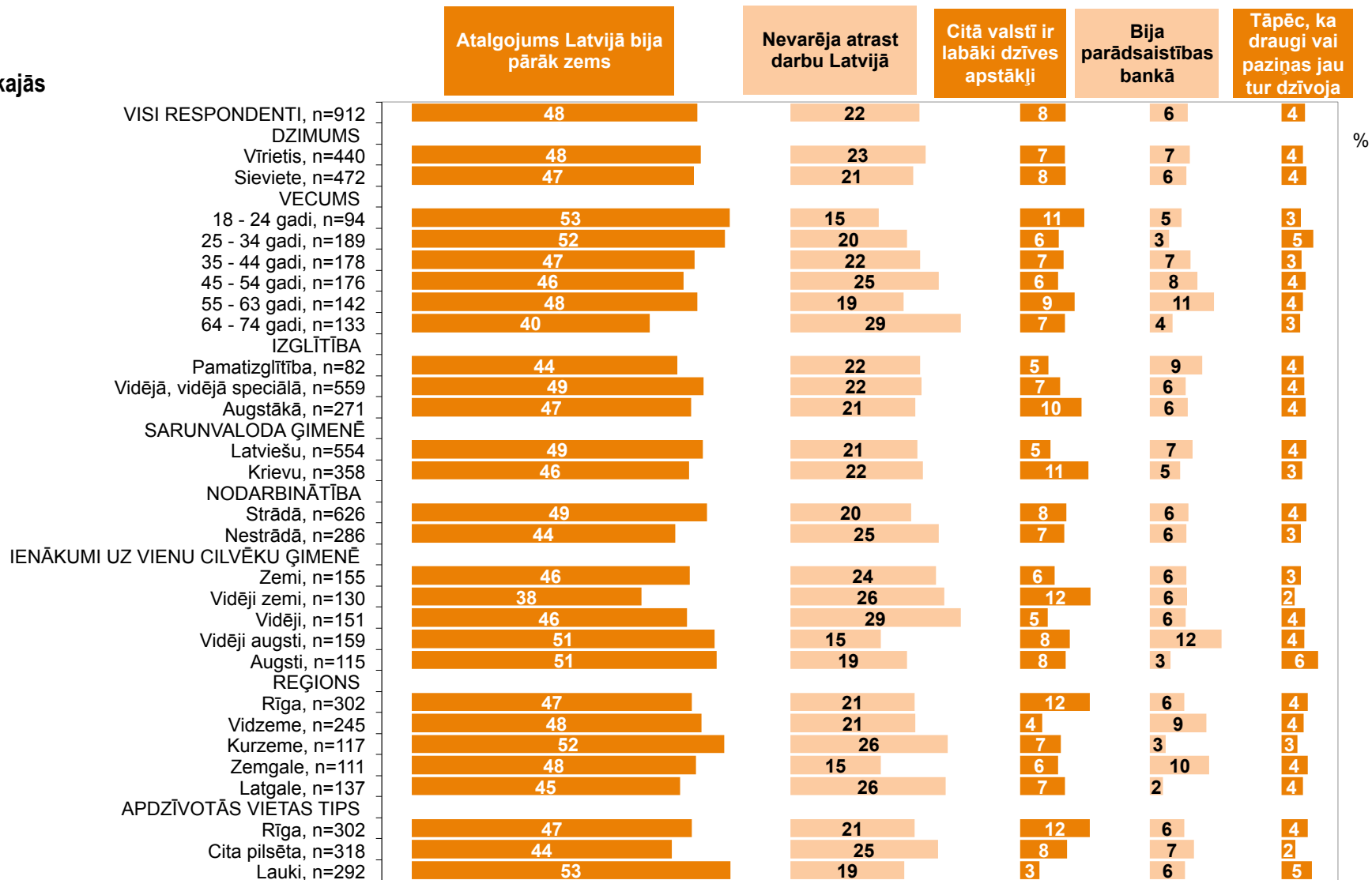
## 2. Galvenais iemesls, lai pārceltos strādāt ārvalstīs

"Kas bija pats galvenais iemesls, kāpēc šis cilvēks pārcēlās strādāt uz ārvalstīm?"

Atbilžu  
sadalījums  
demogrāfiskajās  
grupās

Bāze:  
respondenti,  
kuri pazīst  
kādu, kurš  
pārcēlies  
strādāt uz  
ārvalstīm  
(sk. "n"  
grafikā)

Grafikā  
atspoguļoti  
dati par  
atbildēm, ko  
snieguši  
vismaz 4%  
respondentu



**PIELIKUMS**

## A1. Vai Jūs personīgi pazīstat kādu, kurš ir pārcēlies strādāt uz ārvalstīm?

Jā	1	----- > A2
Nē	2	
Grūti pateikt	8	----- > <i>nākamais bloks</i>

## A2. Kas bija pats galvenais iemesls, kāpēc šis cilvēks pārcēlās strādāt uz ārvalstīm?

**Gadījumā, ja Jūs personīgi pazīstat vairākus šādus cilvēkus, lūdzu, atbildiet par to paziņu, kurš pārcēlās pēdējais. Tikai viena atbilde**

Nevarēja atrast darbu Latvijā	1
Atalgojums Latvijā bija pārāk zems	2
Citā valstī ir labāki dzīves apstākļi	3
Vēlējās uzlabot kādas svešvalodas zināšanas	4
Tāpēc, ka draugi vai paziņas jau tur dzīvoja	5
Bija parādsaistības bankā (piemēram, hipotekārais kredīts, u.c. banku aizdevumi)	6
Bija parādsaistības pie nebanku kredītu devēja	7
Bija cita veida parādi (piemēram, parāds uzturlīdzekļu garantiju fondam (t.s. alimenti), parāds kādai privātpersonai, nodokļu parādi, parādi par komunālajiem maksājumiem u.tml.)	8
Citur bija vieglāk uzsākt vai veikt savu uzņēmējdarbību	9
Lai uzkrātu naudu kādam lielākam pirkumam	10
Viņš/ viņa vēlējās dzīvēt kaut ko pamainīt	11
Citur bija zemāki nodokļi	12
Cits iemesls (ierakstiet) .....	13
Grūti pateikt	98

Pētījuma rezultātos vienmēr pastāv zināma *statistiskās kļūdas* varbūtība. Analizējot un interpretējot pētījumā iegūtos rezultātus, to vajadzētu ņemt vērā. Tās atšķirības, kuras iekļaujas statistiskās kļūdas robežās jeb ir mazākas par to, var uzskatīt par *nenozīmīgām*.

Atbilžu sadalījums %	Respondentu skaits (bāze)												
	50	75	100	200	300	400	500	600	700	800	900	1000	1100
1 vai 99	2.8	2.2	1.9	1.4	1.1	1.0	0.9	0.8	0.7	0.7	0.6	0.6	0.6
2 vai 98	3.9	3.2	2.7	1.9	1.6	1.4	1.2	1.1	1.0	1.0	0.9	0.9	0.8
4 vai 96	5.4	4.5	3.8	2.7	2.2	1.9	1.7	1.6	1.5	1.4	1.3	1.2	1.2
6 vai 94	6.6	5.4	4.7	3.3	2.7	2.3	2.0	1.9	1.8	1.7	1.6	1.5	1.4
8 vai 92	7.5	6.1	5.3	3.8	3.1	2.7	2.4	2.2	2.0	1.9	1.8	1.7	1.6
10 vai 90	8.3	6.8	5.9	4.2	3.4	2.9	2.6	2.4	2.2	2.0	2.0	1.9	1.8
12 vai 88	9.0	7.4	6.4	4.5	3.7	3.2	2.9	2.6	2.4	2.3	2.1	2.0	1.9
15 vai 85	9.9	8.0	7.0	5.0	4.0	3.5	3.1	2.9	2.6	2.5	2.3	2.2	2.1
18 vai 82	10.7	8.7	7.5	5.3	4.4	3.8	3.4	3.0	2.9	2.7	2.5	2.4	2.3
20 vai 80	11.1	9.1	7.8	5.5	4.5	3.9	3.5	3.2	3.0	2.8	2.6	2.5	2.4
22 vai 78	11.5	9.4	8.1	5.7	4.7	4.1	3.6	3.3	3.1	2.9	2.7	2.6	2.5
25 vai 75	12.0	9.8	8.5	6.0	4.9	4.2	3.8	3.5	3.2	3.0	2.8	2.7	2.6
28 vai 72	12.5	10.2	8.8	6.2	5.1	4.4	3.9	3.6	3.3	3.1	2.9	2.8	2.7
30 vai 70	12.7	10.4	9.0	6.4	5.2	4.5	4.0	3.7	3.4	3.2	3.0	2.8	2.7
32 vai 68	12.9	10.6	9.1	6.5	5.3	4.6	4.1	3.7	3.5	3.2	3.1	2.9	2.8
35 vai 65	13.2	10.8	9.4	6.6	5.4	4.7	4.2	3.8	3.5	3.3	3.1	3.0	2.8
40 vai 60	13.6	11.1	9.6	6.8	5.5	4.8	4.3	3.9	3.6	3.4	3.2	3.0	2.9
45 vai 55	13.8	11.3	9.8	6.9	5.6	4.9	4.4	4.0	3.7	3.5	3.3	3.1	2.9
50 vai 50	13.9	11.3	9.8	6.9	5.7	4.9	4.4	4.0	3.7	3.5	3.3	3.1	3.0

Lai noteiktu statistisko mērījuma kļūdu, ir jāzina respondentu skaits attiecīgajā grupā un rezultāts procentos.

Izmantojot šos lielumus, tabulas attiecīgajā iedaļā var atrast statistiskās mērījuma kļūdas robežas + / - procentos ar **95% varbūtību**.

**Projekta darba grupa:**

Arnis Kaktiņš, Svetlana Aļošina,  
Karīna Zandere, Kristīne Šaraņina, Santa Šervele



tirgus un sabiedriskās domas pētījumu centrs  
Baznīcas iela 32-2, Rīga, Latvija, LV-1010  
Tālr.: +371 7 312 876, Fakss: +371 7 312 874  
E-pasts: [skds@skds.lv](mailto:skds@skds.lv)  
[www.skds.lv](http://www.skds.lv)